

BRANDWEER

Natuurbrandbeheersing

Gebiedsgerichte aanpak

▶ **Veiligheidsregio Fryslân**

▶ **Datum**

April 2018

- ▶ **Veiligheidsregio Fryslân**
- ▶ **Natuurbrandbeheersing: gebiedsgerichte aanpak**
- ▶ **Datum**

April 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1.	Doel.....	4
1.2.	Doelgebied/ scope	4
1.3.	Proceseigenaar	4
1.4.	Uitgangspunten	5
1.5.	Leeswijzer	5
2.	De gebiedsgerichte aanpak	6
2.1.	Fase 1: de opstartfase	6
2.2.	Fase 2: de doorloofase	9
2.3.	Fase 3: de afsluitende fase	9
3.	Maatregelenmatrix	10
3.1.	De matrix.....	10
4.	Managementrapportage	11
4.1.	Voortgangsoverzicht gebiedsgerichte aanpak.....	11
4.2.	Voortgangsoverzicht actualisatie RIN	12

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel, de scope, de proceseigenaar en de uitgangspunten van de gebiedsgerichte aanpak. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een leeswijzer.

1.1. Doel

De gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbestrijding moet resulteren in:

- Het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers in natuurgebieden;
- Het borgen van een adequate en veilige incidentbestrijding (beheersbaar, bestrijdbaar) in geval zich een incident voordoet.

Dit moet uiteindelijk bijdragen aan minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade.

1.2. Doelgebied/ scope

De gebiedsgerichte aanpak richt zich op de Friese natuurgebieden. Binnen Friesland zijn tot natuurgebied benoemd:

- Alde Feanen;
- Ameland;
- Drents Friese Wold;
- Fochteloerveen;
- Haulerwijk;
- Mandefjild;
- Oranjewoud;
- Rysterbosk;
- Schiermonnikoog;
- Stokersdobbe;
- Terschelling;
- Vossenbosch;
- Vlieland.

1.3. Proceseigenaar

Verantwoordelijk voor dit proces/ deze methodiek is Henk Schuijn (brandweer Fryslân). Tot deze rol behoren de onderstaande taken:

- Beheer/ actualiteit van de methodiek;
- Zorg dragen voor de benodigde middelen/ capaciteit ten aanzien van de toepassing;
- De koppeling met andere natuurbrand gerelateerde projecten en methoden, zoals de RIN;
- Zorg dragen voor een evenredig verdeelde toepassing binnen Friesland.

De gebiedsgerichte aanpak wordt uitgevoerd door meerdere disciplines. Omdat het gericht is op de brandveiligheid, is het beheer bij de Brandweer ondergebracht.

1.4. Uitgangspunten

Onderstaande uitgangspunten zijn van toepassing:

- Binnen de gebiedsgerichte aanpak wordt onderscheid gemaakt tussen een multi- en monodisciplinaire werkgroep. Binnen deze notitie wordt hoofdzakelijk ingezoomd op de bijeenkomsten van de multidisciplinaire werkgroep. De frequentie en de wijze waarop de monodisciplinaire werkgroep wordt ingevuld is aan het desbetreffende discipline;
- Actualisatie van de RIN loopt gelijk met (fase 1 van) de gebiedsgerichte aanpak. Dit betekent dat de RIN niet in zijn volledigheid wordt geactualiseerd, maar per natuurgebied (per 4 jaar). Reden hiervoor is dat dubbele afspraken met natuurbeheerders en posten hiermee voorkomen worden. De actualisatie blijft echter nog wel een verantwoordelijkheid van het team Risicobeheersing.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt is de methodiek van de gebiedsgerichte aanpak beschreven.

In hoofdstuk 3 is een voorbeeld van een maatregelenmatrix opgenomen, omdat de maatregelenmatrix de rode draad vormt van de gebiedsgerichte aanpak.

In hoofdstuk 4 zijn voortgangsmatrixen opgenomen, waarmee de voortgang van de gebiedsgerichte aanpak en actualisatie RIN kan worden aangetoond. Tevens bieden de matrixen een leidraad om sturing te geven.

2. De gebiedsgerichte aanpak

De gebiedsgerichte aanpak bestaat uit een cyclus van 3 fasen. De doorlooptijd is 4 jaar, waarna het cyclus opnieuw uitgevoerd kan worden. De fasering is als volgt:

- Opstartfase;
- Doorlooffase;
- Afsluitende fase.

2.1. Fase 1: de opstartfase

In de opstartfase worden de **werkgroepen gevormd** en zal een **maatregelenmatrix opgesteld** worden. In deze paragraaf worden de onderdelen van de opstartfase doorlopen.

Onderdeel 1.1: actorenanalyse

Door de procesverantwoordelijke wordt een actorenanalyse uitgevoerd. Hierbij wordt nagegaan welke actoren, zowel binnen als buiten de brandweerorganisatie, een mogelijke rol hebben of geraakt worden door de gebiedsgerichte aanpak. Bij een actor wordt aangegeven:

- Wat hun invloed is op de verbetering van de brandveiligheid in natuurgebieden;
- Wat hun visie is op de gebiedsgerichte aanpak;
- Wat hun mogelijke zorgen zijn bij een gebiedsgerichte aanpak;
- Hoe hun betrokken/ benaderd moeten worden.

Om verbinding met het bevoegd gezag te behouden wordt in ieder traject de ambtenaar Openbare orde en Veiligheid van de desbetreffende gemeente betrokken.

Op basis van de actorenanalyse vormt de procesverantwoordelijke:

- Een monodisciplinaire werkgroep brandweer;
- Een multidisciplinaire werkgroep.

Onderdeel 1.2: aftrapbijeenkomst monodisciplinaire werkgroep brandweer

Voor de mono-werkgroep brandweer wordt door de procesverantwoordelijke een aftrapbijeenkomst georganiseerd. Agendapunten hierbij zijn:

- Het geven van een toelichting van de methodiek: de gebiedsgerichte aanpak;
- Het geven van een toelichting van de bedoeling van de werkgroep;
- Het toetsen van de werkgroepsamenstelling: is deze volledig?
- Het benoemen van een voorzitter;
- Het benoemen van een notulist;
- Het bepalen van de vertegenwoordiging in de multidisciplinaire werkgroep.

Onderdeel 1.3: aftrapbijeenkomst multidisciplinaire werkgroep

Voor de multidisciplinaire werkgroep wordt door de procesverantwoordelijke een aftrapbijeenkomst georganiseerd. Agendapunten hierbij zijn:

- Het geven van een toelichting van de gebiedsgerichte aanpak;
- Het geven van een toelichting van de bedoelingen van de werkgroep;
- Het toetsen van de werkgroepsamenstelling: is deze volledig?

- Het benoemen van een voorzitter;
- Het benoemen van een notulist;
- Het afstemmen van de wijze waarop dossieronderzoek (per discipline) gaat plaatsvinden.

Onderdeel 1.4: dossieronderzoek

Door de multidisciplinaire werkgroep (met daaraan gekoppeld monodisciplinaire werkgroepen) wordt dossieronderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zullen als basis voor de schouw fungeren.

Voor het verzamelen van informatie voor de schouw kan gedacht worden aan:

- Beschikbaar kaartmateriaal;
- Beschikbare evaluaties van incidenten in het gebied;
- Mogelijk vooropgestelde scenario-beschrijvingen (bijv. de RIN classificatie);
- Evaluaties van voorgaande gebiedsgerichte aanpakken.

Tevens wordt, per discipline, antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Wat is de terreinbekendheid?
- Hoe is (de actualiteit van) het planvormingsniveau/ informatievoorziening?
- Hoe is de geoefendheid voor brandscenario's?
- Wat zijn de risico's?
- Wat zijn de specifieke preparatieve maatregelen?
- Wat zijn de overige bijzonderheden?

Het dossieronderzoek kan tevens resulteren in aandachtspunten voor de maatregelenmatrix.

Onderdeel 1.5: bijeenkomst 2 multi-werkgroep → schouw voorbereiden

Door de multidisciplinaire werkgroep wordt de schouw voorbereid door uitkomsten van het dossieronderzoek bij elkaar te brengen. Hiertoe behoren de volgende onderdelen:

- Welke kaartmateriaal fungeert als basis?
- Welke vakverdeling hanteren we?
- Waar moeten we gedurende de schouw rekening mee houden?
- Wie gaan onderdeel uitmaken van het schouwteam?

Tot slot worden er vervolgsafspraken gemaakt over de organisatie van de schouw.

Onderdeel 1.6: schouwen

Het doel van de schouw is om maatregelen te inventariseren voor de maatregelenmatrix. Voorafgaande de schouw wordt eerst een presentatie gegeven:

- Doel van de schouw;
- Uitgangspunten van de schouw, zoals het kaartmateriaal en vakverdeling;
- Aandachtspunten.

Onderdeel 1.7: RIN opstellen

Met de RIN worden de risico's van brand in een natuurgebied zichtbaar gemaakt. Hierbij wordt gekeken naar de kans dat een eenmaal ontstane natuurbrand zich ontwikkelt tot onbeheersbare proporties. De RIN kan input en prioritering geven aan maatregelen in de maatregelenmatrix.

Onderdeel 1.8: maatregelenmatrix opstellen

Op basis van het dossieronderzoek, de RIN en de schouwresultaten wordt de maatregelenmatrix gevuld.

Onderdeel 1.9: bijeenkomst 3 multi-werkgroep

De derde bijeenkomst van de multi-werkgroep staat in het teken van onderstaande punten:

- Bespreken concept maatregelenmatrix;
- Organisatie van de informatiebijeenkomst.

Onderdeel 1.10: Voorleggen aan het bestuur

In overleg met de AOV-er van desbetreffende gemeente(n) zal bepaald worden of/ op welke wijze de RIN en de maatregelenmatrix ingebracht zal worden bij het bestuur van de desbetreffende gemeente.

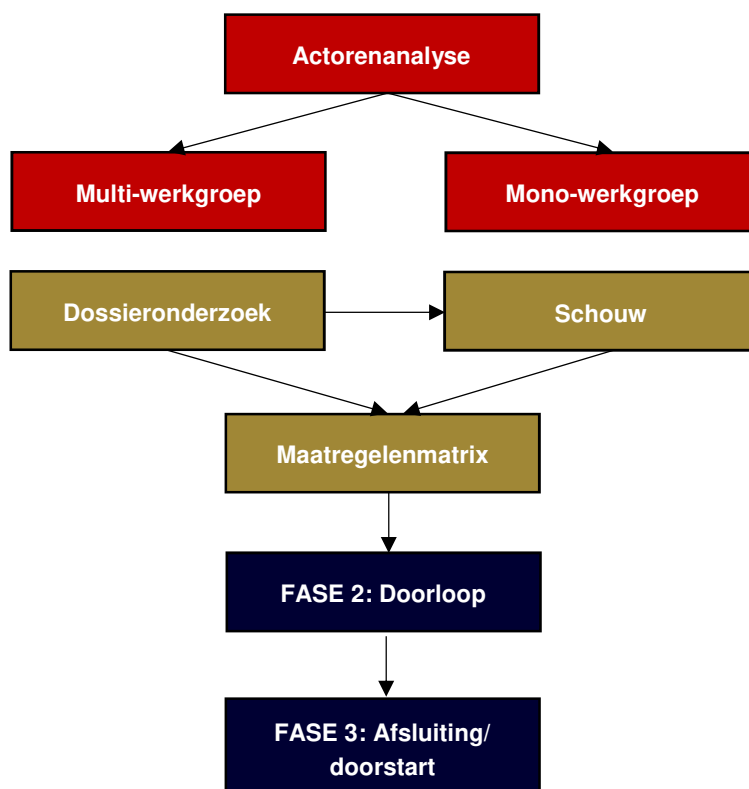
Onderdeel 1.11: informatiebijeenkomst

Fase 1 wordt afgesloten middels een informatiebijeenkomst. Centraal staat:

- Uitkomsten/ aandachtspunten uit het dossieronderzoek;
- Uitkomsten/ aandachtspunten uit de schouw;
- De opgestelde maatregelenmatrix;
- Het verdere verloop van de gebiedsgerichte aanpak.

Samenvattend

Zoals in de inleiding aangegeven worden in fase 1 de werkgroepen gevormd en wordt de maatregelenmatrix opgesteld. In onderstaande afbeelding is fase 1 schematisch weergegeven.

2.2. Fase 2: de doorloophase

De doorloophase staat in het teken van het verbeteren van de brandveiligheid. Dit wordt gedaan door uitvoering te geven aan de maatregelenmatrix.

De doorloophase bestaat uit 6 bijeenkomsten van de multi-werkgroep, die in het teken staan van de onderstaande agendapunten:

- Actie- en besluitenlijst;
- Voortgang maatregelenmatrix;
- Incidenten/ incidentcijfers.

2.3. Fase 3: de afsluitende fase

De afsluitende fase bestaat uit een bijeenkomst van de multi-werkgroep. Agendapunten zijn:

- Evaluatie van de maatregelenmatrix;
- Openstaande actiepunten van de actielijst;
- Rapporteren/ informeren over de resultaten;
- Vervolg/ start van een nieuw cyclus.

3. Maatregelenmatrix

In dit hoofdstuk is een voorbeeld van de maatregelenmatrix weergegeven.

3.1. De matrix

Onderstaand een opzet van de maatregelenmatrix. Hierin kan per compartiment en subcompartiment aangegeven worden wat de risico's/ aandachtspunten zijn, de noodzakelijke acties, wie actiehouder is en het afgesproken termijn van de actie. Acties worden tevens gecodeerd, zodat dit de communicatie vergemakkelijkt.

Subcompartiment	Risico's/ aandachtspunten	Code	Noodzakelijke acties	Actiehouder	Termijn
1: Compartimentnaam					
A	-	-	-	-	-
B	-	-	-	-	-
2: Algemeen					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

4. Managementrapportage

In dit hoofdstuk zijn voortgangsoverzichten weergegeven. Hierin zijn de activiteiten uitgezet ten opzichte van de planning binnen Friesland. Middels het arceren van vakken kan in 1 oogopslag aangegeven worden wat de status is van de natuurbrandbeheersingsaanpak in Friesland. Tevens biedt het een houvast om sturing te geven.

4.1. Voortgangsoverzicht gebiedsgerichte aanpak

Onderstaand is een voortgangsmatrix weergegeven waarmee de voortgang van de gebiedsgerichte aanpak aangetoond kan worden.

		NW	NO	ZO	ZO	NO	NW	ZW	NO	ZO	ZO	ZO	ZO	ZO
		2018: Terschelling	2018: Alde Feanen	2018: Drents Friese Wold	2018: Fochteloeveen	2019: Ameland	2019: Vlieland	2019: Rysterbosk	2020: Schiermonnikoog	2020: Mandarfild	2020: Vossenbosch	2021: Haulerwijk	2021: Oranjewoud	2021: Stokersdobbbe
Fase 1: opstartfase	1.1: Actorenanalyse uitvoeren													
	1.2: Bijeenkomst mono-werkgroep brandweer: aftrapbijeenkomst													
	1.3: Bijeenkomst 1 multi-werkgroep: aftrapbijeenkomst													
	1.4: Dossieronderzoek													
	1.5: Bijeenkomst 2 multi-werkgroep: dossieronderzoek bespreken													
	1.6: Schouwen													
	1.7: RIN opstellen													
	1.8: Maatregelenmatrix opstellen													
	1.9: Bijeenkomst 3 multi-werkgroep: maatregelenmatrix bespreken													
	1.10: Voorleggen aan het bestuur													
	1.11: Informatiebijeenkomst													
Fase 2: doorlooptfase	2.1: Bijeenkomst 1 multi-werkgroep													
	2.2: Bijeenkomst 2 multi-werkgroep													
	2.3: Bijeenkomst 3 multi-werkgroep													
	2.4: Bijeenkomst 4 multi-werkgroep													
	2.5: Bijeenkomst 5 multi-werkgroep													
	2.6: Bijeenkomst 6 multi-werkgroep													
Fase 3: Afsluitende bijeenkomst														

4.2. Voortgangsoverzicht actualisatie RIN

Onderstaand is een voortgangsmatrix weergegeven waarmee de voortgang van de actualisatie RIN aangetoond kan worden. Deze is opgenomen, omdat binnen de gebiedsgerichte aanpak ook aandacht is voor actualisatie van de RIN.

Stappenplan	2018				2019			2020			2021		
	NW	NO	ZO	ZO	NO	NW	ZW	NO	ZO	ZO	ZO	ZO	ZO
1: Automatische parameters nagelopen/ bijgewerkt	2018: Terschelling	2018: Alde Feanen	2018: Drents Friese Wold	2018: Fochteloeneen	2019: Ameland	2019: Vlieland	2019: Rysterbosk	2020: Schiermonnikoog	2020: Manderfjild	2020: Vossenbosch	2021: Haulerwijk	2021: Oranjewoud	2021: Stokerslobbe
2: Parameters op basis van planvormingmateriaal bijgewerkt													
3: Parameters op basis van overleg met natuurbeheerder bijgewerkt													
4: Parameters op basis van overleg met de ploegleider bijgewerkt													
5: RIN rapportage opgesteld													
6: RIN geborgd in maatregelenmatrix gebiedsgerichte aanpak													

- ▶ **Veiligheidsregio Fryslân**
- ▶ **Natuurbrandbeheersing: gebiedsgerichte aanpak**
- ▶ **Datum**

April 2018